

ske namene, bodo v poslopju tudi tri delavnice, 5 kabinetov in 5 sob za razne zbirke. V poslopju bodo tudi 3 stanovanja. Zada za stavbo bo lastni botanični vrt, šetališče za di-jake, igrišče (30 x 55) ravnatelj pa bo imel tudi lasten vrt. Stavba bo stala 4 in pol milijona Kč.

Pripravljajo pa tudi zgraditev realne gimnazije v Pragi v XIX okraju. Znesek 5 milijonov Kč je že odobren. Trenotno pa razpravljajo merodajni čimtelji o projektu poslopja za realno gimnazijo v praškem predmestju Nusle, ki bo veljalo 4 milijone Kč.

Tako torej Čehoslovaki ne pozabijo na svoje šolstvo niti v najbolj črnih dneh svetovne krize.

Vsem nam so lahko za zgled! —nč—

## Splošne vesti

### ZASTOPNIKI JUU PRI KRALJEVSKEM NAMESTNIŠTVU

Pred kratkim je naslovljeno učiteljsko združenje na kraljevsko namestništvo predstavko, ki obravnava prosvetna personalna in stanovska vprašanja. V zvezi s to predstavko je sprejel v torek 26. t. m. ob 11. uri v imenu kraljevskega namestništva g. dr. Ivo Perović zastopnike Jugoslovenskega učiteljskega združenja in sicer predsednika tov. Ivana Dimnija in oba podpredsednika tov. Todoru Dimitrijevića in Dorda Mirkova. Kraljevski namestnik g. Ivo Perović je pazljivo in z zanimanjem poslušal izvajanja učiteljskih predstavnikov in ostal pol ure z njimi v razgovoru.

— Pomembna slovesnost. V nedeljo dne 1. decembra t. l. ob 16. uri bo v Učiteljskem domu v Ljubljani slovesno odkritje spominskih plošč, posvečenih blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju in velikemu dobrotniku Nj. Vel. kralju Petru II. ter drugim dobrotnikom Učit. doma. P. n. učiteljsko zlasti združuje Učit. doma iz Ljubljane in bližnje okolice prosimo, da se te slovesnosti udeležijo.

### POSTENEMU SLOVENSKEMU UCITELJSTVU

»Kmetijski list« št. 45 od 20. novem. 1935. prinaša pod tem naslovom naslednje vrstice:

Na slovensko učiteljsvo so se spravili nekateri modrijani iz Jugoslovenske tiskarne. Gonijo ga kar po svetu kakor nadležnega be-rača.

Kako morejo zagovarjati ti krogi tako pisanje pred svojo vestjo, naj povedo slovenski javnosti in zlasti slovenskemu učiteljs-tvu sami. Mi samo ugotavljamo, da sloven-ski učitelj za svoje nesebično, požrtvovalno in pošteno narodno delo ni zaslužil in ne za-sluzi takih klofut. Ne rečemo, da tudi v učiteljskemu stanu ni izjem (in v katerem stan-u jih ni?), trdimo pa, da v splošnem učitelj mnogo, zelo mnogo store za povzdigo sploš-nega kulturnega in gospodarskega stanja na-še vasi s šolskim in izvenšolskim delom. Svo-je težavno poslanstvo opravlja prav pogosto ob najneugodnejših pogojih. Zato zaslužijo kot pionirji naše prosvete naše spoštovanje, priznanje in pomoč, ne pa natolcevanja in preganjanja.

Kot odgovor na vse nelepe izpade kličemo učiteljsvo, naj se s tem večjo vnemo oklene podelitja in dela zanj. Plačilo, ki mu ga bo dal narod mimo političnih demagogov in brez njih, mu ne bo izostalo. Naš narod je veren in pozna besede: »Dobro pastir po-zna svoje ovce in one poznajo njega.« Uči-telj, ki bo delal za narodom, bo v narodu vedno našel zaslonbo in razumevanje, pa tu-di dovolj opore v najhujših dneh!

## Naša gospodarska organizacija

### UCITELJSKA TISKARNA VAS ČAKA.

Granitna trdnjava našega stanu je in mo-ra biti tudi v bodoče Učiteljska tiskarna. Ponosno lahko zre vsak naš tovariš in naša tovarišica na to ime, ki javno izpričuje nje-govo moč jo krepi in ga (jo) samozavestno vo-di v boljšo bodočnost. Kako sramotno pa se sliši, da je ta naša najvažnejša zadruga zgra-jena na temelju imen nekaj desetih učiteljev (-ic) — zadržnikov (-ic), ko je vendar sloven-skega učiteljsva okrog 4000.

»Učiteljska tiskarna« ima poleg moderno urejenega tiskarniškega aparata še svojo knji-garno s podružnico v Mariboru, lastno zalogo šolskih zvezkov, knjigovozništvu in v državi edinstveno izdelovalnico svetlobno občutljive-ga papirja za kopiranje načrtov.

Tiskarna je bila ustanovljena leta 1906. Svojo glavno oporo ima v stanu, ki ji daje zadrugiško osnovo in ime, predvsem seveda pa kot redno plačljiv kupec in kupni posredo-valet njenih izdelkov.

Skrb vsakega posameznika naj bo, da bo vsaj v bodoče nosila ta naša vodilna zadruga s ponosom in upravičeno ime »učiteljska«. Za-družni delež, ki se obrestuje, znaša 250 Din in je lahko plačljiv v 10 zaporednih obrokih. Vsak zadržnik ima tudi ugodnosti pri na-kupu in naročilu blaga za svojo lastno upora-bo v vseh njenih oddelkih. Izkazati se mora le z zadrugiško knjižico.

Tovariši in tovarišice! Poslužite se teh ugodnosti in dajte tiskarni kamen — svoje učiteljsko ime! Prijavite se pri svojem društ-venem gospodarskem odseku, ki vam bo pre-skrbel vse potrebno pri zadrugi sami ali s po-sredovanjem sekcije.

Vsak učitelj, vsaka učiteljica bodi zadrž-nik Učiteljske tiskarne!

—g Članom Učit. samopomoči. V tem me-secu so umrli štirje člani (361. do 364. smrti primer) in sicer: Plhak Marija, Zabja vas, Rainer Jožef, Zg. Polskava, Marinič Julka. Sv. Urban in Hafner Angela, Šmartno pri Kranju. Vse posmrtnine so izplačane (čez 50.000 Din). Posamezni član nakaže 21 Din, zakonski pari 41 Din. Prosimo, da nam nakažete te zneske

— Živahen odmev in odobravanje mari-borske javnosti je deležen odločen nastop ma-rihorskega občinskega sveta, ki se je izrekel proti znižanju prejemkov mestnih nastavljen-cev. Na slično stališče, kakor mariborsko me-sto, se je postavil sedaj tudi Zagreb, ki prav tako brani svojo avtonomijo ter je nastopil proti znižanju namerčenskih plač.

— Sekcija Pomladka Jadranske straže v Ljubljani prosi p. n. šolska upraviteljstva in poverjenjstva PJS, ki še niso likvidirala ak-cije z brošuro »Kralj odhaja«, naj blagovolijo zneske nujno poravnati oz. nerazpečane bro-šure vrniti! Ves čisti dobiček te akcije gre izključno v »Mladinski sklad Viteškega kra-lja Aleksandra I. Zedinitelja za PJS v Drav-ski banovini«, t. j. za dom ob Jadrani in za podporo ob izletih na naše morje.

— Otroško gledališče v Zagrebu Po vzorcu ostalih evropskih vlemest si je tudi Zagreb osnoval otroško gledališče. Znana so nam taka gledališča, ki jih imajo na Dunaju, Berlinu in še nekaterih drugih mestih v Nem-ciji, v Franciji, Angliji in Rusiji. Tudi v Za-grebu so že večkrat poskušali z osnovanjem takega gledališča, a dasiravno je ostalo več poizkusov neuspešnih, je vendar Zveza dru-štev »Šola in doma« sedaj uspela, pridobila potrebna materialna sredstva za vzdrževanje otroškega gledališča. — Da bo ustanova uspevala in tudi pravilno vodena je garancija v tem, da jo vodijo poleg igralcev tudi učitelji. — Prva predstava pod naslovom »Emil in de-ktivci« bo 3. decembra v Malem gledališču. Pri predstavah bodo nastopali izključno otro-ci. — Namen Mladinskega gledališča je, predvsem vzgojiti dobre igralske talente med našo mladino, to je omogočiti igralsko na-darjenim otrokom, da pokažejo brez vsakega pretiravanja svoje igralske zmožnosti na odru, obenem pa nuditi otrokom nekaj ugodnih in zabavnih ur v gledališču, da se jih odvrne od raznih slabih vplivov ulice. — Mladinsko gledališče bo imelo tudi svoj baletni zbor in pozneje tudi svojo opero. — V Jugoslaviji je to prvi poskus osnovanja stalnega otroškega gledališča in je razumljivo tudi zanimanje za uspeh te ustanove veliko.

### KUPIMO

Cankarjeve, Jurčičeve, Tavčarjeve, Fin-žgarjeve spise in spise drugih slovenskih pripovednikov — tudi posamezne zvez-ke. Ponudbe prosimo na »Učiteljski dom« v Mariboru.

— Tvrdka A. & E. SKABERNE v Ljub-ljani nam sporoča, da kljub znižanju uradni-skih plač še nadalje omogoča nabavo kvali-tetnega blaga (plašče, kostume, obleke) in je v to svrhu podaljšala obroke do 7 mesecev.

Interesenti naj pošljejo po vzorce čim-prej, ker velja ta objava za naročila dospela le do Božiča 1935.

takoj v prvih dneh decembra t. l. — Zdr-u-žuje se v skupine in nakazuje članske pri-spevke skupno na eni položnici. Prihranek je vam v prid! — Zamudniki poravnajte v de-cembru vse zaostanke. Novo leto naj nima madežev na sebi.

## Mladinska matica

—mm Uradne ure tajništva Mladinske matice so dnevno od 16. do 18. ure.

—mm Šol, ki imajo nad 70 naročnikov na »Naš rod«, dobiva uprava večkrat rekla-macije, češ, da so dobile samo 70 števil. To se dogaja vsled tega, ker ne moremo pošiljati več kot po 70 števil skupaj v enem zavoju in moramo ostale izvide poslati v drugem za-vitku. Včasih se tak zavoj na pošti zakasni za en dan.

Pri reklamacijah mora plačevati uprava mnogokrat kazni, zato so naprošeni cenj. po-verjeniki, da frankirajo tudi reklamacije, ker niso več poštnine proste.

—mm Grda anonimna ovadba proti »Na-šemu rodu« ni imela takega uspeha kot so si ga želeli oni, ki v skritem rovariju zoper Mla-dinsko matico ampak baš nasprotno. Ured-ništvo je dobilo mnogo dopisov, kjer razni pisatelji, pedagogi in kulturni delavci ogorče-no obsojajo rovanje zoper našo mladinsko založbo. Najbolje pa je odgovorilo učiteljsvo s tem, da je poslalo na tisoče dodatnih naro-čil. Prva številka se je morala dvakrat ponat-sniti in je izšla v nakladi od 21.000 izvo-dov, kar pomeni, da smo kljub krizi obdržali približno isto število kot lani.

Za Miklavža dobite vse knjige M. M. razen letošnjih publikacij z 25 do 50% popu-stom. Oglejte si cene v zadnji številki »Učit. tovariša«.

—mm Reyne otroke lahko razveselite za Miklavža tudi s posameznimi številkami »Na-šega roda« prejšnjih letnikov, ki jih lahko do-bite po 20 par.

—mm V izredni fini izdaji izide v Aka-demski založbi zbirka pesmi Karla Široka »Kapelica«. Religiozni motivi so to, ki se pre-pletajo z nacionalnimi. Iz nje odseva velika

ljubezen do naših bratov, ki trpijo onstran mej.

Zbirka izide v dvobarvnem tisku z ročno barvano naslovno risbo. Cena lepo vezani knjigi je 30 Din. Naši naročniki jo lahko do-bijo tudi pri naši upravi.

—mm Roditeljski list, ki izhaja v Beogra-du, je prinesel v svoji 2. številki »Majka i deca u Koreji« iz zadnjih »Kresnic«.

## Šolski radio

—r V soboto 30. novembra bo oddajala I. dekliška narodna šola v Ljubljani ob 11. uri proslavo našega državnega praznika »Uedi-njenja«, ne pa ob 9. uri kakor je bilo javljeno prvotno.

X. teden. V torek 3. decembra bo pre-daval g. dr. Pretnar Josip: »Kaj mora vedeti mladina o našem obrtniku«. K temu preda-vanju je podal sledeče misli: V naši javnosti prevladuje mnenje, da je obrtniški stan neke vrste stalež drugega reda. Zato bo predavatelj skušal dokazati, da je tako naziranje pogrešno in se s takim omalovaževanjem dela ve-lika krivica našemu obrtniškem stanu. Opi-sal bo na kratko, kako je obrt nastala in ka-ko se je razvijala. Dalje kako veliko vlogo je igralo obrtništvo v prešli stoletjih, kaj je ustvarilo s svojim umetnim ročnim in umstvenim delom in kako veliko može so izšli iz njegovih vrst. Povedal bo tudi, kolike važno-sti je obrt za našo mladino in zlasti za njeno bodočo eksistenco, da bo mladina videla ka-ko trdo, pošteno in častno je obrtniško delo in kako pametno in koristno je, ako se ne zanima samo za tako učenje, ki jo vodi po-zneje v razne pisarniške službe, temveč tudi za tako, ki ji daje možnost svobodnega po-leta in lepe bodočnosti, ako svoje življenje vzame resno ter se ne straši nobenega truda in dela. II.—III.

V petek 6. decembra bo govorila ga. Po-lonca Juvanova »Na Miklavžev dan«. Razpo-red:

1. Njen pogovor s šolarji.

2. Njen pogovor z Miklavžem. I.—III.

V decembru bodo še naslednje oddaje: **Torek 10. decembra:** Ob 60 letnici naše šole; izjava II. deška narodna šola na Grabnu v Ljubljani. I.—III.

**Petek 13. decembra:** Abesinija; g. dr. Re-ya Oskar. II.—III.

**Torek 17. decembra:** Ljubimo svojo zem-ljo! G. Boje Ethin. II.—III.

**Petek 20. decembra:** Božična igra; spisal g. Vombergar Joža. I.—III.

## Stanovska organizacija JUU iz društev: Vabila

— SRESKO DRUSTVO LJUBLJANA - VZHODNI DEL bo imelo svoje redno zborovanje dne 7. decembra 1935 ob 9. uri v zbor-nici mestnega magistrata v Ljubljani.

Predava tovariš Hreščak, o zanimivi pe-dagoški temi. Radi tega poziva odbor vse člane, da se tega zborovanja zanesljivo ude-leže. — Člane pedagoškega in stanovsko-po-litičnega odseka vabimo, da pridejo pol ure prej.

— JUU — SRESKO DRUSTVO V LI-TIJI bo zborovalo v soboto 14. decembra t. l. ob 9. uri v Ljubljani pri Mikliču. Dnevni red: 1. Esperanto v praksi. Predavanje tov. Petra Golobiča iz Primskovega. 2. Poročila odbor-nikov. 3. Došli dopisi. 4. Katere delovne od-seke naj osnujemo v našem društvu (v zvezi z okrožnico vsem odbornikom). 5. Slučajnosti. Odbor.

— SRESKO UCITELJSKO DRUSTVO MARIBOR LEVI BREG bo zborovalo v so-boto 7. decembra t. l. ob pol 10. uri predp. v Narodnem domu v Mariboru. Razen običajnih točk je na sporedu ponovno razpravljanje o društvenem proračunu za l. 1935/36 ter poro-čilo tov. predsednika »Pedagoško didaktični beležki izza šolskega pregleda 1934/35 — s posebnim ozirom na vaško in obmejno šol-stvo«. Eno uro poprej t. j. ob pol 9. uri imata sejo upravní in nadzorni odbor, kojih člani-ce naj bodo točno ob uri in polnoštevilno na mestu. Prečitajmo ponovno uvodni članek »O pomenu in namenu organizacije« (»Učit. to-variš« z dne 31. 10. 1935), prečitajmo posebej še zadnji odstavek in takó prešinjeni v ne-okrnjeni stanovski zavesti in veri, da smo na pravi poti, pridimo točno in polnoštevilno na zborovanje, da si medsebojno potožimo, po-hvalimo, potolažimo in pobodimo za novo, dobrobit našo mladino, stanu in domovine žrtvovano delovno vztrajnost!

— JUU — SRESKO DRUSTVO V ŠKO-FJI LOKI bo zborovalo v soboto dne 7. de-cembra t. l. ob 8. uri v deški narodni šoli v Škofji Loki s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev. 2. Predavanje »Loško gospodstvo« gospod prof. dr. Pavel Blaznik. 3. Situacijsko poročilo (tov. Debeljak V.). 4. Poročilo go-spodarskega odseka (tov. J. Kokalj). 5. Skle-panje o članarini. 6. Tajniško poročilo. 7. Predlogi in slučajnosti.

— JUU SRESKO DRUSTVO V KAM-NIKU bo imelo zborovanje v ponedeljek, dne 9. decembra 1935. V Domžalah po sledečem redu: 1. Situacijsko poročilo — član sekcije uprave v Ljubljani. — 2. Predavanje — Uči-telj-fotoamater — tov. Mrak. — 3. Slučajno-sti. — Začetek točno ob pol 10. uri. Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO V PTUJU bo zborovalo v soboto, dne 7. decembra ob pol 10. uri v »Prosvetni dvorani« Mladike. — Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Zgo-dovina po skicah, predava tov. Jančič Ivo. 3. Krvna zadruga kot vzgojna zajednica — predava tov. Jurančič Josip. Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO V LJUTO-MERU bo zborovalo v soboto 7. decembra v Slatini Radenci z začetkom ob 10. uri. Poleg običajnih točk je na programu gospodarsko predavanje o Učiteljski tiskarni in razgovor o razmerah v organizaciji. Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO KRŠKO vabi svoje članstvo na prvo letošnje zborova-nje, ki se bo vršilo v soboto dne 7. decembra t. l. ob 10. uri v Krškem s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsed. namestnika. 2. Poročilo o ban. in glavni skupščini. 3. Poro-čilo društvenih funkcionarjev. 4. Članarina in proračun za leto 1935-36. 5. Slučajnosti. — Po-ziyamo članstvo, da se zborovanja radi važ-nosti gotovo in točno udeležijo. Vršilo se bo v narodni šoli. Istotam se bo vršila takoj po prihodu vlaka odborova seja, zato prosimo vse odbornike, da se seje in zborovanja sigurno udeležijo. — Naprošamo cenjeno članstvo, da poravna zaostalo članarino in to po možnosti čim prej, ker sicer tudi društvo ne more iz-polnjevati obveznosti napram sekciji. — Opo-zarjamo članstvo, da posebnih vabil radi pre-velikih stroškov ne bomo razpošiljali!

— JUU SRESKO DRUSTVO V MUR-SOBOTI bo imelo svoje zborovanje dne 7. de-cembra 1935 ob pol 10. uri v Sokolskem domu v Mur. Soboti. — Istotam se vrši ob 9. uri seja upravnega odbora. — Nečlani, ki ne pri-stopijo k društvu, naj se zborovanja ne ude-ležejuje. Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO PRI SV. LENARTU V SLOV. GORICAH bo zboro-valo v soboto dne 7. decembra 1935 ob 9. uri v narodni šoli pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Na sporedu je poleg običajnih društvenih za-dev gospodarsko predavanje o Učiteljski tis-karni ter zanimivo predavanje strokovnjaka g. Robnika iz Maribora o ročnem delu. Radi tega vsi na zborovanje! Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO V CELJU bo zborovalo v sredo 4. decembra s pričet-kom ob 9. uri dopoldne na mestni deški na-rodni šoli v Celju. Obravnavale se bodo aktu-alne stanovske in društvene zadeve. Na dnev-nem redu je tudi referat tov. predsednika o naših šolskih knjigah. K polnoštevilni ude-ležbi vabi Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO DOL. LEN-DAVA bo zborovalo 7. decembra v Dol. Len-davi v risalnici meščanske šole s pričetkom ob 10. uri dopoldne. Na dnevnem redu je predavanje tov. Križmana o podrobnih učnih načrtih, a tov. Ravbar pa bo predaval o za-družnem gospodarstvu naših učit. ustanov. Poleg tega se bodo obravnavale še druge važne stanovske zadeve. Na zborovanje so vabljeni tudi tovariši novinci, ki se mislijo organizi-rati. Ob 9.30 ima odbor kratko sejo. Tov. za-mudniki se opozarjajo, da poravnajo svojo članarino in izpolnijo obljube na zadnjem zborovanju v Dobrovniku. Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO LJUBLJA-NA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 7. decembra 1935 ob 8.30 v telovadnici narodne šole na Grabnu v Ljubljani. Odbor.

### Poročila:

+ JUU — SRESKO DRUSTVO ZU-ZEMBERK je zborovalo dne 9. nov. 1935 v Zužemberku ob številni udeležbi.

Po otvoritvi in pozdravih je tov. pred-sednik orisal položaj v organizaciji, kar so sprejeli zborovalci z odobravanjem v ved-nost.

Takoj nato je predaval tov. Cvar z Dvora o zgodovinskem pouku na osnovni šoli. Po-dal je mnogo dragocenih misli za preosnovo tega važnega predmeta.

Nato je podal tov. Kopriva zanimivo po-ročilo o anketi za sestavo šol. čitank, katere član je bil tudi on. Obrazložil je smernice, katerih naj bi se izvoljeni redakcijski odbor držal pri rešitvi tega za vse šolstvo prevaž-nega problema ter prosil vse učiteljsvo za sodelovanje. V ta namen se je sestavil pose-ben odbor v društvu, ki bo v svojem okolišu nabiral primerne prispevke. V tem odboru so tovariši: Kopriva, Dekval, Japelj, Korenčan in Hrovatova.

Poročila društvenih funkcionarjev tajni-ce in blagajničarke so bila sprejeta z odobra-vanjem in izrečena je bila zaupnica upravne-mu odboru.

Članarina za tekoče poslovno leto osta-ne ista 16 Din mesečno.

Na publikacije Mlad. Matice naj se na-roči vsaj vsaka šola.

Prihodnje zborovanje bo meseca decem-bra z referatom tov. Perka iz Ambrusa in tov. Slaparjeve iz Ajdovea.

Fr. Mervar, preds. R. Hrovatova, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUSTVO U SISKU. Gospodinu Ivanu Dimniku, predsedniku Jug. učitelj. združenja in Metodu Kumelju, tajniku sekcije Jugosl. učitelj. združenja za Dravsko banovino. Ljubljana.

U pravednoj borbi protiv smanjenja či-novničkih prinaldežnosti i akciji koju ste po-duzeli sa ostalim pretstavnicima činovničkih udruženja, mi se s Vama nepokoleblivo soli-darišemo i želimo Vam svaki uspeh i napre-dak. I ako ste zbog toga momentano došli i na optuženiku klupu, to još više otkrkače vri-jednost vaše požrtvornosti za dobro svijui nas u borbi za nasušni hleeb današnjice.

Živeli naši hrabri pretstavnici i zatočnici pravde!

Uz drugarski pozdrav, Pretsednik Mih. Telišman i. r.